

מי יטיס מיטעני יצוא

חקלאי: „אל-על“ או „קאל“?

עד 1976 הטיסה „אל-על“ את מרבית מיטעני הייצוא החקלאי. באותה שנה הקים מוטי הוד (מפקד חיל-האוויר ל-שעבר) את חברת „קאל“ (קווי אוויר למטען) יחד עם האירגונים החקלאיים. „קאל“ התחילה להטיס את מרבית מיטעני הייצוא החקלאי ומה שחשוב לא פחות, מיטעני יבוא, שאיפשרו הקטנת מחירי הטיסת הייצוא. קרה עוד משהו: הוד יצא מהתמונה וחלקו הועבר לדי „ניר שיתופית“, שהיא הזרוע הפיננסית של המרכז החקלאי, שלה 50% ב„קאל“, והמחצית השניה בידי מועצות הייצוא (פרחים, ירקות, פירות) שבשליטת משרד החקלאות.

כל עוד עסקה „אל-על“ בריאורגניזציה ויהיו הייצוא החקלאי היה בשיאו ו-המחירים היו טובים, לא היו בעיות ו-החקלאים היו שבעי-רצון. לאחרונה השתנה משהו: כמה כישלונות בתיכנון ו-בתחזית של יצוא, שנעשו על ידי „אגרסקו“, הביאו לעליה בהוצאות ה-הטסה, כאשר נחכרו יותר מטוסים ש-עבורם היה צריך לשלם; מחירי התוצרת החקלאית מישראל נפלו, גם בשל התחרות בין המגדלים והיצואנים הפריטיים.

עכשו התחיל המאבק האמיתי. עוד לפני פירסומו של דו"ח מבקר ה-מדינה על „אגרסקו“, רווחו שמועות שונות על חריגות וחריקות ב„קאל“, בי-

התוצרת החקלאית ללא מיכרזים. בהתאם לחוזה המיסגרת של „קאל“ עם „אגרסקו“, כיסתה האחרונה את כל הפסדי הראשונה, ועל כך מעיר מבקר המדינה בלשונו העדינה: „קאל“ היא גוף מישפטי ומיסחרי עצמאי, שלאגרי-סקו אין במישרין חלק בבעלותו, ולא בהכרח בכל המיקרים האינטרסים של שתי החברות זהים.“

„חוגים מקורבים לאל-על, החלו ל-עבוד שעות נוספות ולהציג שאלות בדבר זכות קיומה של „קאל“, בטענה שהיא אינה אלא חברת נסיעות פרטית לעסקי נה החקלאית. על כך השיב מנכ"ל „קאל“ בהמצאת רשימה של 151 איש שנסעו בעונת 1980/81 במטוסיה. ברשימה מצאנו 62 אנשי „קאל“, 74 אנשי „אגרסקו“ ו-17 אחרים, כולל עתונאים.

טענה אחרת אמרה שעובדי החברה (50 עובדים רק חצי שנה לעונת ה-ייצוא החקלאי היא מאוקטובר עד מאי). על כך משיבה „קאל“ שבמשך שבעת החודשים עובדים כל עובדי החברה בי-סופי המיטען ובמישרדים, במשמרות, בחגים ובשבתות, ולזכותם ימי עבודה נוספים אלה. מילואים וחופשות מנוצ-לים בעונה המתה. „נכון, יש בעיה של חודש בשנה.“ טענה אחרת שהושמעה, היא ביחס לניצולת המטוסים. בעונת 1979/80 נחכרו על ידי „קאל“ 560 טי-

הבורסה תרדמה של חג ועצבנות מתוך הרגל

סה, לפחות שמועות וסיפורים יש למכ-ביר. אחד מחכמי הבורסה הציע לי השבוע שתיים משורה ארוכה של „פניני חר-כמה“, המתארות את מצב הבורסה ה-תל-אביבי: האחת — „תוכנית חומש“ מיוחדת לבורסה, שפירושה בעגה הבורס-אית, תחזית לחמישה ימים. וה„פנינה“ השניה, „תחזית שמועיתית“ (מלשון שמו-עה), שפירושה כפשוטה, אילו מניות חופשיות ילכו השבוע בשמועות, כדי ל-עזור בהרצתן.

מתי הוא/היא משקרים

פשוט מאוד, כשנדלקת הנורית האדור מה. מחשב מתח-הקול אינו גלאי-שקר, טוענים היצרנים. כל מה שעושה מכשיר קשר זה (ראה צילום) הוא, מדידת נוכח-חות של רעדים זעירים בקולו של הנבדק. המחשב הזעיר שבמכשיר משווה בין

מחשב מתח-קול הנקרא שקרים אדם — שקר, ידוק — אמת

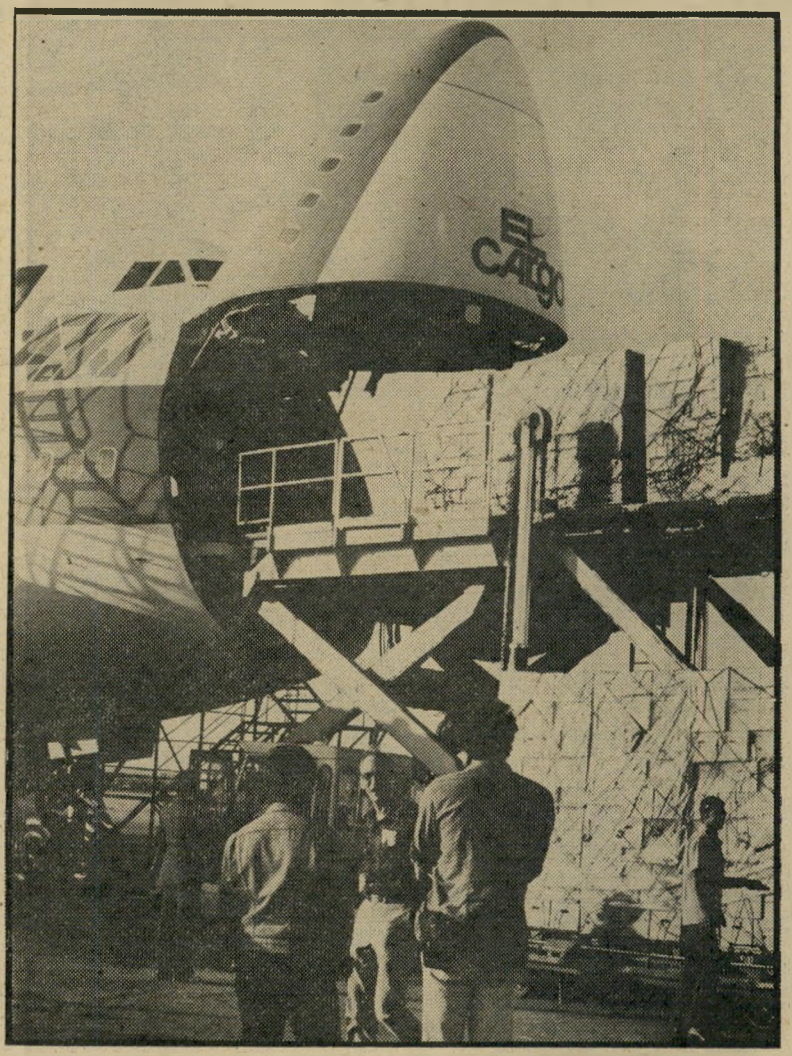
רמה נורמלית של מתח-קול ובין רמות גבוהות יותר. את ההבדל בין השתיים אפשר לראות על המכשיר, באמצעות שתי נוריות, האחת ירוקה, המסמנת שהנבדק אינו נתון בלחץ, והשניה אדומה, המס-מנת לחץ-יותר בקולו של הנבדק. המחיר ללא מס הוא כ-250 דולר.

כדי להשתמש במכשיר, כל מה שיש לעשות הוא להוכיח, שהאדם שאתה חושד בו שהוא משקר, נמצא במתח כתוצאה מהשקר. (כדאי, כמובן, לומר בתחילת השיחה משהו מרגיע). היצרנים ממליצים להשתמש במכשיר בשיחות עם סוכנים למיניהם המנסים למכור לך באמצעים שונים מוצרים שאינך נוקט להם או שאינך רוצה בהם. אין המלצות ביחס לבעלים או נשים נשואות ואחרים.

„ברוך“ ישלם מי שמתכנן, וכך היה. למה הייצואנים הפרטיים מעדיפים את „אל-על“? פשוט מאוד: „אגרסקו“ אי-נה מוכנה שהמתחרים שלה יובילו את מיטעני הייצוא שלהם ב„קאל“, הקשורה עימה בחוזה. „קאל“ טוענת שהיא הטי-סה עד לאחרונה טונה של יצוא חקלאי במחיר ממוצע של 750 דולר; אנשי „אל-על“ טוענים שאפשר בפחות, ושכל מיקרה המחיר שבו נוקבת „קאל“ אינו עומד במבחן. על כך משיבים אנשי „קאל“, שלפני 5 שנים גבתה „אל-על“ 1000 דולר לטונה מיטען, ואילמלא הם נכנסו לתמונה, היו המחירים מרקיעים שחקים.

מה אומרים החקלאים? יש טענות נגד „קאל“ ונגד „אגרסקו“, אבל מוטב „קאל“ מאשר „אל-על“. הם עדיין זוכ-רים איך סידרו להם מחירים לפני היות „קאל“.

לסיכום: טוב שיש תחרות בעונה ה-באה תצטרף לתחרות על חסדי החקלאים חברה חדשה, „מעוף“. זו אינה שייכת, לא למימסד החקלאי ולא לממשלה. הפתעות צפויות. איך אמר לי חקלאי: לא חשוב מה, לא חשוב מי, העיקר ש-המחיר ירד, או לפחות לא יעלה.

מטוס מיטען של „א-י-על“ העיקר שהמחיר לא יעלה

..כמות”

משום שמיסחר כמעט ואין, נעסוק השבוע במערכת השמועות האחרונה ש-כמה מהן נראות משכנעות והאחרות הבאות של השמועות והסיפורים אינו חשוב, ו„כמות“ האמת שכל אחת תלויה במפיץ השמועה ובאלה שמוכנים לאכול אותה, להניק ואולי גם להרויח משהו. ראשית, נביא מובאה מדבריו של ברוך המתלונן על הבנקים: „הבנקים הורסים את הבורסה. אם הבנקים נות-נים 0.5% כל יום, אין שוק חופשי.“

שוב מדברים על „עוז“. מישהו טרח לגלות ש„עוז“ תצא בהנפקה פני-מית (!) לבעלי זכויות, או תצא במיכרז פנימי לכניסת ההנפקה לבעלי הזכויות. לא ברור בדיוק מה. מה שכן ברור ש-„עוז“ עמדה כמה ימים ב„מ“ וזו בהח-לט סיבה טובה לסיפורים מן ההפסטה.

זה זמן רב שלא עסקנו ב„חלב מקרקעין“. הטבה של 100% תהיה באמת, אך דיבורים על הנפקה נוספת לא עושים אותה למה שהמחזיקים בה רוצים. בקיצור, איך אמר לי המומחה: „לא שווה, לא כך ולא כך.“ תרשמו לפניכם.

מה קורה ל„פז השקעות“. אומרים שיש תביעה מישפטית. למי זה יעזור, אני לא יודע. נדמה לי שהשמועה הזו, היא כמו מזל"ט (מטוס זעיר ללא טייס), שנשלח להצפית כדי לדווח כמה יאכלו את השמועה וינהגו בהתאם, מבלי לדעת למה.

„ישר“ — זה כבר דבר רציני; קבוצת מירדור שרכשה את „רסקו“ ו-בנותיה במחיר של מציאה, הולכת בי-דרכי קבוצת אייזנברג. או בקיצור, איך לרכוש חברות בלי לשלם עבורן מכיסך. כדי שהעניין יהיה מובן, ניתן את ה-דוגמה הקלאסית של קבוצת אייזנברג, שרכשה את „לודזיה“ ו„אתא“, ומיד הנפיקה מניות לציבור ושילשה מיליו-נים לכיסה הרחב. כאמור, עם מירדור יתחיל העסק לעבוד ערך כך: קודם כל יעשו שיערוך של נכסי „ישר“, עם שורה של מניות הטבה לבעלי המניות, ואחר כך יצאו בהנפקה לציבור. זה יהיה טוב לבעלי העניין וטוב אפילו ליתר חב-רות הבת של „רסקו“.

„גביס“. מישהו אוסף סחורה וזו אמת. הכוונות עדיין לא ברורות. בכל מיקרה, „האספן“ מתכוון לעשות מעט כסף ולנוח. ראו הוזהרתם.

„שילטון“ — מניא סולידיה באמת. יש לה מסורת שבסוף השנה היא עולה, מהסיבה הפשוטה שהיא מחלקת דיבינ-דנד של 30% במזומן ו-30% הטבה, בי-ניואר. השאלה היא אם רמת שערים זו של היום, 110 נקודות, תישמר עד אמצע דצמבר. אז יהיה כדאי לקנות. פה חשוב העיתוי.

„אתא ב“ — „ק“. הביקוש גואה. „אתא ג“ — 136 נקודות עם מחזור גדול. אלה העובדות, אך מה מסתתר מאחריהן? סיפור לי על שני יהודים כשרים, ששמו הרבה כסף על „אתא“, „כדי להכפיל את הכסף“. יהיה האל בעזרם. ואם הוא לא יעזור, אז בוודאי האוברדראפט המאושר בנק. אני מצטער אם קילקלתי למישהו את החג.

שמתם לב שהבנקים נותנים כל חודש 14%-10. עד מתי תימשך החגי-גה? עד דצמבר.

מי שלקח השבוע טרמפ על מ"ח אירופי, עשה משהו. אך אל דאגה, ה-דולר עדיין מוספיק חזק. מה שחשוב הוא הפרשי הריבית בין הדולר למט"ח ה-אירופי — הפער הולך ומצטמצם.